

**Grote broer, kleine broer
ICA/SPP-conferentie,
11-13 september 2003,
Madrid**

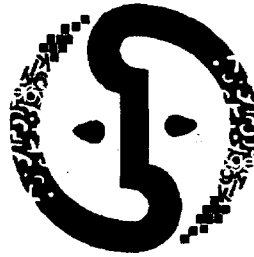
Piet Creve, Amsab-ISG

Van 11 tot en met 13 september 11. had in de gebouwen van de Spaanse senaat in Madrid de jaarlijkse bijeenkomst plaats van de Sectie Archieven en Archivarissen van Parlementen en Politieke partijen (SPP) van de Internationale Archiefraad (ICA).⁽¹⁾ Naast een administratief gedeelte staat er op zo'n meeting telkens één thema centraal. Dit jaar was dat de selectieproblematiek. De opkomst was niet echt massaal en toch kregen niet alle sprekers de gelegenheid het onderwerp vanuit hun werksituatie te belichten.⁽²⁾ En daar wringt het schoentje. De overgrote meerderheid van de leden van de sectie zijn verbonden aan een regionaal of nationaal parlement of aan een overheidsarchief. Zij domineren de werkzaamheden. Slechts een klein aantal leden houdt zich bezig met archieven van politieke partijen. Bovendien hebben die instellingen, zoals Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis, doorgaans een bredere werking dan de archieven van een politieke partij.

Het is de vraag of het wel zinvol is grote broer en kleine broer samen te brengen

rond één thema. Zonder twijfel is selectie een complexe problematiek in alle archiefinstellingen, maar naargelang de aard van het materiaal waarmee een organisatie werkt, ligt die toch heel anders. Archieven en archivarissen van parlementen werken binnen een wettelijk kader met officiële documenten. Bij die stukken is er sprake van een grote administratieve stroomlijning. Dat maakt de productie van documenten overzichtelijk en voorspelbaar. Vaak is de archiefdienst direct verbonden aan het parlement. Voor Amsab en verwante instellingen geldt eigenlijk het spiegelbeeld. Oplossingen voor het selectieprobleem in de officiële archiefinstellingen kunnen hoogstens inspirerend werken. Zo gaat het idee dat elk archiefproducerend organisme een lijst zou moeten maken van alle stukken dat het genereert, voor iedereen op. Alleen is dat bij overheidsinstanties iets beter afdwingbaar.

Dat het samenbrengen rond één thema van organisaties met een verschillende achtergrond en werking niet zo efficiënt is, blijkt in de SPP wel te zijn doorgedrongen. Op de tweede congresdag stond

Logo van de SPP

een punt op de agenda dat een mogelijke splitsing naar voor schoof. Het werd snel duidelijk dat een aparte sectie voor archieven en archivariissen van politieke partijen zowel organisatorisch als financieel een onhaalbare kaart is. Wat in de toekomst wel mogelijk moet zijn, is dat grote en kleine broer gedeeltelijk apart werken rond hetzelfde thema. Een benadering vanuit de eigen situatie kan het nut van dergelijke conferenties alleen maar verhogen. De voorzitter van de SPP merkte fijntjes op dat een verhoogde deelname van archieven en archivariissen van politieke partijen daarvoor wel noodzakelijk is. Maar wat is hier oorzaak en gevolg?

De nadruk op archieven en archivariissen van parlementen bleek ook overduidelijk uit het randprogramma: een bezoek aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers waar de herinnering aan de mislukte putsch van kolonel Tejero in 1981 levendig wordt gehouden, aan de Senaat en aan het regionale parlement van Castilië - La Mancha in Toledo. Opvallend is dat deze instellingen naast een prachtige infrastruc-

tuur ook beschikken over heel wat jonge en overwegend vrouwelijke archivariissen. Misschien investeren landen met een prille democratie wel meer in hun instellingen en infrastructuur, inclusief de archieven.

- (1) Voor een virtueel bezoekje aan de Spaanse senaat, zie www.senado.es. Voor meer informatie over de ICA, zie www.ica.org.
- (2) Net zoals vorige keren worden de bijdragen - waaronder die van Amsab - gebundeld. Zie bijvoorbeeld: *Die Zugänglichkeit von Parlamentsakten und die audiovisuellen Materialien in Parlaments- und Parteiarchiven = Access to parliamentary records and audio-visual materials in archives of parliaments and political parties* / Redaktion von Günter Buchstab - Sankt Augustin: Academia Verlag, 1999, 128 p.
- Op titelpagina: Tagung der Sektion der Archive und Archivare der Parlamente und politischen Parteien im Internationalen Archivrat, Stockholm, 4.-6. September 1998.